

Petr Mikšíček

Krušnohorský poutník

■ garamond

Krušnohorský poutník

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Petr Mikšíček

Krušnohorský poutník – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

■ garamond

Copyright © 2026 Petr Mikšíček
Photo © Petr Mikšíček, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-7407-749-4
ISBN e-knihy 978-80-7407-750-0 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7407-759-3 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7407-760-9 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

Petr Mikšíček

Krušnohorský poutník

**Z historie i současnosti
Krušných hor**

■ garamond

Podzimní nálada v okolí Johanngeorgenstadtu

Úvod

Když dopisuji tuto knihu, naprosto jasně si s vděčností a úlevou uvědomuji, že žiji nádherný život plný lásky, spokojenosti a štěstí, jaký jsem si vždy přál. Není lepší varianty mého života, kterou bych si uměl představit. Ale cesta k tomu byla dlouhá a trnitá. Moje životní cesty mohly vést úplně jinudy, mnohem temnějšími kouty. Ale naštěstí se můj vnitřní hlas a vůle hledat cestu pravdy a dobra nenechaly odradit a sverpě šly dál a dál. Nikdy jsem nebyl zlomený a odevzdaný. Vždy ve mne třímala síla, která mne uměla posunout dál, profackovat, odvrátit od zlého.

Ne každému se to ale podařilo a daří. Možná je to proto, že dnešní mladí lidé žijí pod diktátem sociálních sítí a nesoustředí se tolik na sebe. Na svůj vnitřní hlas. Přes všechny sociální kontakty, společnosti, kolektivy, kamarády jsem našel cestu k sobě a spokojenosti jen v tichu a obklopení přírodou. Sám v sobě. Ale nebyl jsem tak zahlcen interakcemi s ostatními a nemusel se porovnávat s ostatními tolik, jako to zažívají dnešní mladí.

Při putování krajinou také uniknete svým problémům, které vás, jako hejno komárů, neustále obtěžují v místě, kde žijete, kde se zastavíte. Na pouti jste vždy o krok napřed před tou hordou dočasných úkolů a povinností. Dokud jste na cestě, jste volní a jdete vstříc novému. Kromě toho je dokázáno, že chůze je nejen zdravá, vyplavuje potřebné hormony štěstí, harmonizuje procesy vašeho organismu, ale je i inspirativní. Spousta známých lidí využívala procházky pro vytvoření velikých myšlenkových děl, teorií. Nespočet nápadů vzniklo během chůze, spousta problémů se během ní vyřešilo. Skoro samo. Rád bych se proto podělil o moji cestu ke světlu, smyslu a provázanosti se světem.

Jediné, čím jsem si opravdu jist, je, že kdybych byl v mládí vyrovnanější a sebevědomější bytostí, asi by se Krušné hory nikdy nestaly součástí mého života a osobnosti. Při zpětném pohledu jsem rád, že to tak bylo a já neutopil svůj čas, energii a nápady tam, kam chodí uskutečnit své sny spousta lidí z celé republiky a kde je zcela jiná ekonomická úroveň, kapitál a atmosféra. Lidí do Prahy z regionů odchází vyšší desítky procent, ale z Prahy do pohraničí odchází maximálně jednotky procent. Každý takový příběh přináší spousty důvodů, pocitů nespokojenosti a nutkání k potřebné změně. A následný pocit užitečnosti, smyslu, který v krajině naleznete, je nenahraditelný. Sám jsem se sice úplně od Prahy neodstříhl, ale našel jsem dlouhodobě fungující rovnováhu mezi střídáním života v Praze a v Krušných horách. Díky tomu jsem nezahořkl a pobyt v obou místech mne stále baví a inspiruje. Oba vesmíry mi dávají jinou energii a impulzy. Každopádně ekonomicky aktivní jsem jen v Krušnohoří, a proto jsem si

i změnil trvalý pobyt do Abertam. Odvádím daně v Karlovarském kraji, investuji a pomáhám skrze spolek DoKrajin v Ústeckém kraji. A Praha? Ta je pro mne místem odpočinku. V ní lépe spím, užívám si děti, rodiny a známého prostředí. S nikým se tu nemusím potkávat, řešit vztahy, zakázky, rekonstrukce a v klidu mohu dokončovat práci, která se zrodila v Krušných horách. V Praze cítím také osvěžující anonymitu. To mne uklidňuje a také ukotvuje a stabilizuje. V Praze jsem prožil dětství, mládí, vojenskou službu a všechna studia. A vše, co vyjadřuje moji tvorbu, zájmy, práci a pospolitost, leží na hřebeni Krušných hor. Vždy, když se přesunuji z vesmíru do vesmíru, ta hranice, odkdy se těším do toho druhého světa, se nachází někde u Loun. Tam se pocit opouštění mění v pocit těšení se na bytůstky a místa v druhém vesmíru.

Pokud vás zajímá příběh, jak se z ztraceného Pražáka stal Krušnohorec oživující tamní krajinu, tak o tom pojednává tato kniha.

Příhořivá

První pouť a probuzení přišly až v roce 2000, když mi bylo třiatvacet. Vyrázil jsem tehdy jako student vysoké školy v Praze sám pěšky kolem Čech. Teprve tady jsem byl sám a měl jsem čas odhalit, že nejvíc mě zajímá a uspokojuje krajina, chůze a samota. Akrajina česko-německého pohraničí byla tak neskutečně zajímavá, plná dávných příběhů, osudů a nikoho příliš nezajímala. Díky této cestě jsem našel sám sebe a také mé

velké racionální téma ke studiu. Dlouho jsem si myslel, že si z té cesty nesu především téma Sudet a pohraničí. Dnes ale vím, že mnohem podstatnější byl prožitek samoty – schopnost být sám se sebou, nebát se ticha, nebát se svého nitra. Co je důležité, je tedy samotná zkušenost ze samoty, než sudetské téma, které mi přineslo. Skrze samotu jsem poprvé uzřel sám sebe, poznal se a naučit se být sám sebou, neuhýbat ze své cesty, ať se zdá sebedelší a náročnější. Věřit si. Být čitelný a pro lidi zajímavý.

Po návratu z Waldgangu se mi celá duše zaplnila tématem Sudet. Najednou jsem přesně věděl, co chci studovat a co chci v životě dělat. Změnil jsem se. Ta krajina měla v sobě tolik bolesti a krásy, kterou jsem všude kolem sebe vnímal a o níž jsem chtěl psát. Během zbytku studia na kulturologii jsem ležel v archivních materiálech k tématu osidlování pohraničí, sudetských Němců, bourání pohraničí. Ten neuvěřitelný příběh zaniklé civilizace přímo v srdci Evropy mě fascinoval. Tohle téma mě vedlo, seznamovalo mě s lidmi z pohraničí, otevřelo mi konkrétní svět. Stal jsem se velmi senzitivní k příběhům nevlastní krajiny a obyvatel Krušných hor. Cítil jsem nářek, prosby, žádosti, které se krajinou zaniklých obcí linuly. Zážitek z cesty kolem Čech jsem sepsal a první kniha vyšla v nakladatelství Dokořán. V roce 2006 byla dokonce nominována na Magnesii Literu.

Waldgang, tříměsíční pout' kolem Česka, která by se pro většinu lidí stala zajímavým prázdninovým zážitkem, který rok nato přebijí jiným zážitkem, se pro mne stala smyslem života. Odevzdal jsem tomu celý život. Od té doby nic jiného nedělám. Ta cesta mne utvořila, přesmérovala

a poslala do dálek. Můj život začal dávat smysl, věřil jsem tomu. Od té doby jsem v zajetí poutí pohraničím, z hlavy jsem tu krajinu a hlasy již nikdy nedostal.

Šel jsem sám a během tří měsíců se z nespokojeného a nešťastného mladíka, který nevěděl, co má v životě dělat a o co usilovat a byl pro ostatní nečitelný a neatraktivní, stal mladý člověk, který našel smysl svého života a bez ohledu na to, jestli jeho cesta je, či není racionální, vyrazil vší silou za svým snem. Mé proměny si hned všichni v okolí všimli a začali mne najednou vnímat jinak. Vše, co jsem si umínil, že chci zrealizovat, s odkazem na zkušenost z tříměsíční cesty česko-německým pohraničím, mi prošlo. Lidé vnímají člověka, kterého poznamenala cesta, jako autentického, odhodlaného a hlavně: cílevědomého. Už se mi nikdo nesmál či nad mými nápady nemávl rukou. Naopak trochu strnul z neochvějné vůle, která ze mne vyzařovala. Místo mávnutí ruky jsem zažíval podporu, spolupráci a vůli se k mé pouti připojit.

Nechce se mi věřit, že kvůli jedné cestě, samotě, jsem obětoval svůj život v Praze, v součinnosti s rodinou a tak lehce jsem přešel do jiného prostoru, kde jsem si začal budovat vlastní příběh, kořeny, celou pestrou mozaiku života, jako bych se tam narodil. Ale ano, bylo to tak. Vše jsem odhodil a vrhl se do toho. Okouzlo mne to, omámilo. Nic mě nelákalo tak jako pracovat pro Krušné hory, pohraničí. Cítil jsem, že musím působit tam, ne v Praze. I přes všechny složitosti, které to s sebou neslo.

Ať tak či tak, ta osamělá cesta kolem Čech byla tím nejlepším, co jsem v té době mohl udělat. Byla pro mne požehnáním a pravým prozřením.

Svítání na Myslivnách

Bez toho bych se asi i nadále plácal svým životem. Dodnes jsem na té cestě, která mi přináší ten nejlepší život, jaký jsem si mohl představit.

Proč Krušné hory?

Lidé žijící v horách jsou zvyklí často zvedat hlavu vzhůru: k vrcholům, k nebesům. Tam nahoře se toho děje tolik... Co nás převyšuje, to nás nutí zvednout zrak. A přesně to uctíváme a respektujeme. Lidé v horách také často klopi zrak, dívají se pod nohy, hledají bezpečný krok a půdu pod nohama. A v zemi nacházejí poklady. Díky tomu horalové mnohem více prožívají prostředí, ve kterém žijí. Mají blíž k nebesům, k Bohu, ale i divokým živlům. Počasí a příroda zde jsou největší celebrity – všichni si o nich povídají. Proto jsou lidé z rovin na horách tak nadšeni a stále se tam vrací.

Krušné hory jsou plné míst, která uchvátí vaši duši. Ani vlastně nevíte proč. Kraj, který prožil tolik jako Krušné hory, má o čem vyprávět. Možná tu ozvěnu dávné historie nevidíte a neslyšíte, ale určitě ji cítíte. Představujete si, co vše se zde dělo, hledáte, kde v krajině leží hranice mezi přírodou a kulturou. A nemůžete ji najít. Kde končí les a začíná vesnička? Překvapení naleznete na každém kroku. Zdejší krajina je společným dílem člověka a přírody – a proto je tak jedinečná. Chvilí tvořil či bořil člověk, poté převzala otěže příroda. A znovu, pořád dokola. Civilizace Sudet pohlcovaná zpět hraničním hvozdem. Nelze zrychlit krok a jen tak jít, stále se zastavujete, díváte se. Odléváte stopy. Vaše představivost zažívá nebývalé hody.

Když byl stvořen svět a lidé ho začali zabydlovat, myslím, že Krušné hory byly ideálním terénem pro lidské pokolení. Krásné nepravidelné kopečky, údolí a rovinky. Závětrí i větrné hůrky. Nanápadná, ale hluboká údolíčka, rokliny, odkud se koncem léta vylévá mlha. Spousta rafinovaných míst pro život. A že toho člověk využil, však se rozhlédněte! Vzdálenost dolů k řekám, polím a městům tak akorát. Hezky den cesty – tam i zpět. Nadmořská výška právě tak, aby si člověk mohl vychutnat plejádu mraků hezky zblízka, když se bachraté a znavené přehupují po dlouhém výstupu přes hřeben. Tito nebeští poutníci, konvoje mraků vezoucí vodu, vám proplouvají takřka nad hlavou. Člověk je tu povznesen nad běžný shon civilizace údolí a rovin. Má nadhled, přehled, soustředí se jen na to, co je v jeho nejbližším údolí. Vidí, co se právě v přírodě děje, a může si o tom se svými blízkými popovídat. A k tomu ty nádherné výhledy všemi směry!!

Středohoří, tedy i Krušné hory, jsou podle mne ideálním životním stupněm pro dialog člověka a přírody. Když se porozhlédnete po karlovarské, ústecké i saské straně hor, ucítíte, jak zdejší lidé dokážou vnímat tuto blízkost člověka a přírody. Jak se přizpůsobují podmínkám a ty neodvratně mění povahu každého z nich. Je krásné pozorovat, jak jim každý krásný den vnese radost do života, kolik z nich tráví volný čas mimo zdi svého příbytku a věnuje se poznávání krajiny domova. Ve městech je možná povídání o počasí výrazem nedostatku jiných témat, ale tady v horách? To jsou oslavné básně nad dokonalostí světa, nad životem samým! Jsou to neklamné znaky lásky k místu, bez které člověk nemůže dlouhodobě žít. Tak se mi jeví tyto krásné hory, když zavřu oči –

jako ideální srozumitelný terén pro lidskou představitost. Ano, na život v takovém prostředí jsme byli přírodou adaptováni a nějak vnitřně to víme, cítíme. A když se místních lidí zeptáte, proč zde žijí, první, co zmíní, jsou „*přece ty naše kopce, bez kterých bychom nemohli žít*“.

Realita je ale leckdy mnohem úspornější ve své slovní zásobě a stále dokola opakuje pár holých vět. Sežeň si dost dřeva dopředu, bude zima. Šetři, ať máš na elektriku. Nauč se žít s málem peněz, hledej radost jinde. Buď rád za to, co k snědku můžeš najít v lesích – využij toho! Stavěj na pevných poutech a přátelství. Pozor na nabídky cizích usmívajících se lidí. Šetři vším, co máš, a važ si práce. Pozor na rychlé peníze! Dávej si pozor, kam šlapeš. Nepřeceňuj svoje schopnosti. Měj respekt k zimě a divokému povětrí. Neriskuj.

Ano, ideální by naše hory byly, kdyby byly trochu teplejší a přívětivější. Pak by ale zase nebyly takové, jaké je známe. Tyhle jsou zkrátka Krušné. Bylo by chybou zamilovat se do krajiny Krušnohoří a ignorovat její správce, kteří ji učinili takto krásnou a podmanivou. Nejenom my ovlivňujeme krajinu, ale hlavně ona nás. Charakter, který zdejší hory a podnebí v lidech probouzí, je krušnohorskou moudrostí a svérázem. Myslím, že místní lidé se nechávají více ovlivnit krajinou, než že by oni měnili krajinu samotnou. Oproti vnitrozemí zde nestojí skoro žádné nové domy, nových fasád přibývá poskrovnu. A tam, kde se ve velkém staví nové domy či všechny fasády září novotou, nežijí místní lidé. Taková místa jsou komerčními zařízeními pro turisty, kde ale nenajdete krušnohorskou duši a příběhy. I proto se může zdát, že zdejší vesničky vypadají nehostinně, zastarale a omšele.

Krušné hory jsou terénem předurčeným k výletům. Skloněná záda prastarého horstva umožňují pohodlné pěší a cyklistické výlety, nekonečné běžkařské zážitky a také strmé lyžařské sjezdy. Když ale chcete hlavně číst v krajině, jako když si v noci svítíte lampou, projděte se. S otevřenou myslí, blízkým cílem a se spoustou času na přemýšlení, co vám cesta říká a ukazuje. Co vám zrcadlí. Nechte se vést instinktem, nebojte si zkrátit cestu.

Do roku 1945 byly Krušné hory označovány jako nejosídlenější hory Evropy. Je to prostá statistika zakládající se na počtu obyvatel a metrech nad mořem. Někde jsem četl, že tento primát platí i v rámci celého světa, ale nechce se mi tomu kvůli mým zeměpisným znalostem věřit. Takže ať jdete kudykoliv, i mimo cesty, stále nacházíte pozůstatky a stopy po těch budovách, zahradách, ovocných stromech, cestách, které zde dříve stály všude. Neprošlapaná cesta je náročnější, ale objevnější. A hlavně vše, co na ní najdete, je určeno jen a pouze vám.

Západ slunce na Vysokém kameni

A čím mne ještě Krušné hory pobláznily?

Blíž nebesům

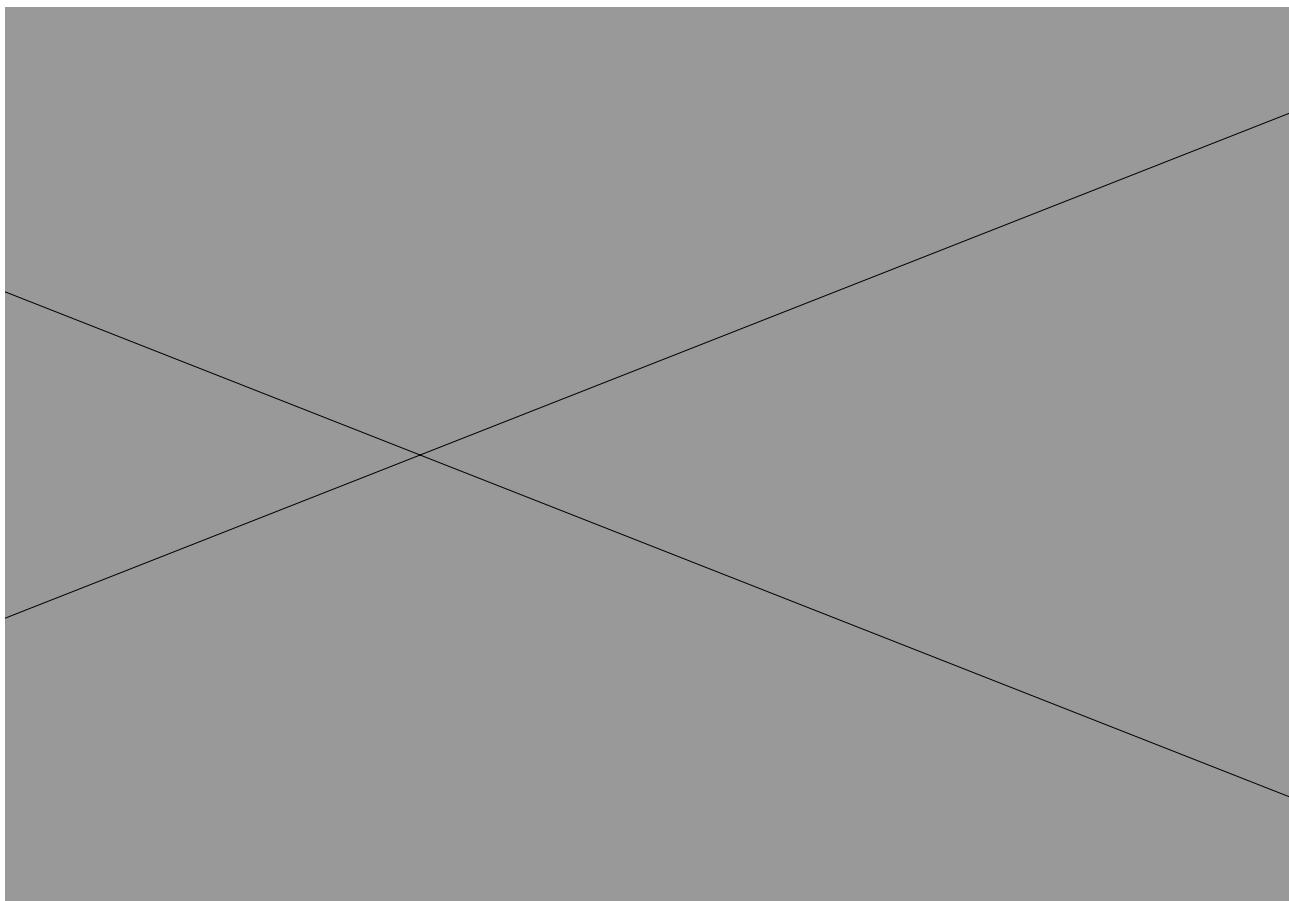
Na hřebenech Krušných hor se svět otevírá jinak. Horizont je dál, vzduch je čistší a každým krokem vzhůru, jako by člověk odkládal tíhu všedních starostí. Vrcholy dávají pocit nadhledu – nejen nad krajinou, ale i nad vlastním životem. Zde se rodí fenomén prostoru, který člověka povznáší, ať už stojí na skalnatém ostrohu, na větrné pláni nebo na kraji rašeliniště, kde se nebe dotýká země a země se houpe pod nohama.

Mlha se převaluje přes vrchol Klínovce

V mlze

Mlha je jedním z nejvýraznějších znaků Krušných hor. Přichází tiše, bez varování, a během několika minut promění známou krajinu v nejistý, téměř snový prostor. Kdo putuje, musí zpomalit, dívat se pod nohy, hledat nové opěrné body. Mlha člověka učí pokoře a víře – připomíná mu, že nahoře nad mlhou jistě čeká odměna v podobě slunce a výhledů. A kouzelného světa na rozhraní mlhy a slunce, kde vše dostává magicky krásnou podobu.

Esence Krušných hor – výhled od Bärensteinu

Síla větru

Vítr v Krušných horách není jen proud vzduchu – je to živel, který tvaruje lesy, stromy, námrazy a dokonce i tváře lidí a jejich příběhy. Přináší do příbytků meluzínu, ten sténavý hlas přírody. Na planinách vichr odnáší sníh a hromadí ho v níže položených zákloutích. Ve spojení se sněhem je to pravá bílá tma, kde může zabloudit každý. Přináší proměnu počasí, žene mraky přes oblohu a v zimě dokáže během hodin měnit svět v bílou pouštinu. Větrná krajina nutí člověka stát pevněji, naučí ho se dobře obléci, protože bezvětří zde panuje jen v dobách podzimních a zimních inverzí.

Kamenné snosy u Potůčků

Ticho, které mluví

Krušné hory oplývají tichem, které má léčivou moc. Funguje to podobně jako ve vesmíru. Ve městech je člověk podroben tlaku vnějšího prostředí, která zamačkává jeho plaché myšlenky hluboko do nitra jeho duše. Nemohou či nechtějí ven. V horách je to naopak, v tichu hor se myšlenky odváží vyjít ven nejsou rušeny nikým jiným. Vyskočí ven a hned se někde usadí a začnou pracovat. V horách brzy překvapeně zjistíte, co by se tu a tam dalo udělat, opravit, uklidit. To se ty dětské myšlenky, dlouhou dobu uvězněné za omatlaným oknem, vrhnou ven a začnou si hrát. Proto mluvte v horách nahlas, povídejte si, vyjde toho z vašeho nitra více. A když budete vnímat své myšlenky v mlze, je možné, že vás uslyší i Marcebila a pomůže vám. Krušnohorské ticho ale není jen potřebným „podtlakem“. Je to ticho plné drobných zvuků: praskání větví, šumění trávy, vzdáleného volání ptáků. Toto ticho není samota – je to prostor pro setkání se sebou samým.

Jak koncept Great Walks vznikl

Celý koncept Great Walks byl založen na autentičnosti: celou trasu ujdeme sami se vším vybavením. Žádné nastupování a vystupování z autobusů na jednotlivé vstupy, jak to dělá Česká televize. Chceme být unavení, hladoví, ale také nadšení. Vše se nám má zračit ve tvářích. Večery a rána chceme prožít až do úplné únavy a padnutí do

spacáků. Kdo mne na výletu zažil, ví, že chodím v poslední době spát jako první a jako první vstávám. Večer bývám dost unavený a nechci si nechat ujít ty krásně oleželé, oteklé tváře po ránu. Zašmodrchané vlasy a ospalky holek, chřaplavé hlasy po probuzení, ranní nadávky na noční zimu, radost z východu slunce a teplého hrnku kávy.

Itakto lze přenocovat na Velkém Špičáku u Kovářské

Vzhůru na Velký Špičák!

Taková opravdová rána, která vám v žádné televizní produkci nenabídnou. Snad jediné v trabantí road movie s Danem Přibáněm. Přiznávám ale, že jsme si někdy cestu museli zkrátit, abychom stihli západ slunce. Často také necháváme plachtami zakryté věci na přespání v místě nocování. Netaháme úplně všechno.

Ačkoliv jsem vždy měl primárně zacíleno na zažívání krajiny, denních a ročních dob v přírodě, nepřenosný pocit ze spaní pod širým nebem a sobecké vystavování se přírodním silám naší planety, hnán tajemstvím vesmíru, které jsem v přírodě cítil vždy mnohem více než ve městech, jako vedlejší efekt se během našich výletů vytvořila komunita lidí, kteří mají podobné pocity či možná také ne zcela uvědomělé životní cíle. Kolem Great Walks a Königsmühle se vytvořil život.

Za devět let, co chodíme a natáčíme Great Walks, prošlo naší skupinou přes 200 lidí. Ti, kteří v roce 2016 začali, již s námi nechodí. Mají jiné starosti, většinou rodinné. Ale jsme stále ve spojení a potkáváme se. A v posledních letech se přidalo spousta nových úžasných duší, které zažily luxus toho, jít krajinou Krušných hor, vnímat zdejší příběhy a ve večerních hodinách, kdy většina turistů zamíří do hotelů na večeře, aby jim ostatní nesnědli ty dobroty, si najdou to nejkrásnější místo na přespání a společně prožívají vrcholné chvíle dne – západ a východ slunce.

V době covidu se stala videa Great Walks velmi oblíbená a spousta lidí inspirovala k tomu, jak trávit volný čas v pandemických podmínkách. Dostali jsme spousta emailů a zpráv, mnoho lidí si naše trasy prošlo samo. Pro mnoho lidí, jak píší, je sledování Great Walks návyková droga. Někteří najdou odvahu jít s námi, jiní zase radši sledují

YouTube. Uvědomil jsem si, že ne všichni lidé umějí vidět krásy krajiny jen z mapy. Musejí vidět video z cesty, aby je inspirovalo.

Ač se lidé kolem mne mění, já jdu stále dál, stále mám co objevovat. A vždy se najdou noví lidé, kteří doplňují chemii naší skupinky a povznášejí ji na vyšší úroveň. Můj cíl je daný a věřím, že jej dosáhnu: za svého života pomocí videí a knih Great Walks zmapovat autenticky celé Krušné hory na české a saské straně. Kolik z nich tam dojde se mnou nevím, ale už několikrát se mnou šli děti mé i ostatních členů. Rád bych, aby poslední díl šli všichni, kteří se do Great Walks otiskli.

V době vydání této knihy máme natočeno již čtyřicet sedm dílů putování po Krušných horách a baj vočko jsme v polovině. Devět let systematicky putujeme, poznáváme a zažíváme Krušnohoří jako svébytný domov pro poutníky, ke kterým je tento kraj zatím velice přátelský. Karlovarskou část hor máme již takřka kompletně prochozenou, ústeckou tak z poloviny a saskou stranu jen maličko.

V roce 2012 jsme byli měsíc s moji ženou na Novém Zélandě. Na jižním ostrově je asi osm ikonických treků, na které se musí i měsíce dopředu objednávat. Nelze tam totiž spát jinde než na horských boudách. Tyhle výlety se jmenují Great Walks. Na ty nejslavnější, Milford či Routeburn Track, jsme se nedostali. Ale prošli jsme si v naprosto divokém a nespoutaném počasí Kepler Track a Green Lake Track. Všechny trasy mají na webu perfektní popis, grafiku, mapky a hlavně videa, která vám ukážou, co se na vás na trase chystá. To se mi děsně líbilo. Dokument o naší cestě na Nový Zéland jsem natočil a zveřejnil na YouTubeu.